

D E C I Z I E

30 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul Oleg Sternioală

Judecători Mariana Pitic, Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de avocatul Natalia Găină în interesele recurente
Elena Plămădeală,în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihalachi Iurie
împotriva lui Plămădeală Vadim cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de
întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă:

La 14 martie 2014 Mihalachi Iurie a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Plămădeală Vadim cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de
întârziere și a cheltuielilor de judecată.Prin hotărârea din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a admis
acțiunea și s-a încasat din contul pârâtului Plămădeală Vadim în beneficiul lui
Mihalachi Iurie datoria în sumă de 2700 de euro convertiți în monedă națională la
momentul executării hotărârii, dobânda de întârziere în sumă de 212,53 de euro
convertiți în monedă națională și cheltuielile de judecată constituite din plata taxei de
stat în sumă de 1623 de lei.La 30 noiembrie 2017, avocatul Găină Natalia în interesele Elenei Plămădeală a
depus apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău,
solicitând admiterea apelantei în calitate de succesori în drepturi al pârâtului Plămădeală
Vadim decedat la 16 martie 2017, repunerea cererii de apel în termen, casarea hotărârii
primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare.Prin încheierea din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a permis la faza
depunerii cererii de apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru,
mun. Chișinău, înlocuirea lui Plămădeală Vadim care a ieșit urmare a decesului, din
raportul juridic litigios stabilit prin hotărârea judecătorească, cu succesori în
drepturile procedurale ale acestuia, Plămădeală Elena.S-a comunicat că actele săvârșite până la intrarea în proces a succesori sunt
obligatorii acestuia, în măsura în care ar fi obligatorii persoanei pe care succesori în
drepturi a subrogat-o.Prin încheierea din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit
cererea avocatului Natalia Găină în interesele Elenei Plămădeală privind repunerea în
termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei
Centru, mun. Chișinău.S-a restituit ca fiind depusă în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat
să efectueze repunerea în termen a cererii de apel declarată la 30 noiembrie 2017 de

avocatul Natalia Găină în interesele Elenei Plămădeală împotriva hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

La 14 martie 2018, avocatul Natalia Găină în interesele recurentei Elena Plămădeală a declarat recurs împotriva încheierii din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate cu emiterea unei noi decizii de admitere a cererii de repunere în termen a cererii de apel depusă de Elena Plămădeală.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept procedural.

A invocat că la 05 octombrie 2017 notarul i-a eliberat Elenei Plămădeală certificatul de moștenitor legal, iar la 18 octombrie 2017 a aflat de la organul cadastral despre litigiul în cauză.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Prin încheierea din 19 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a corectat eroarea admisă prin substituirea sintagmei indicate greșit- „se restituie cererea avocatului Natalia Găină în interesele Elenei Plămădeală privind repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău” cu sintagma corectă - „se respinge cererea avocatului Natalia Găină în interesele Elenei Plămădeală privind repunerea în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău”.

Verificând legalitatea actului de dispoziție contestat, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de avocatul Natalia Găină în interesele recurentei Elena Plămădeală neîntemeiat și pasibil de a fi respins, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău s-a admis acțiunea și s-a încasat din contul pârâtului Plămădeală Vadim în beneficiul lui Mihalachi Iurie datoria în sumă de 2700 de euro convertiți în monedă națională la momentul executării hotărârii, dobânda de întârziere în sumă de 212,53 de euro convertiți în monedă națională și cheltuielile de judecată constituite din plata taxei de stat în sumă de 1623 de lei (f.d.35).

Conform certificatului de deces seria DC-IV nr.1512652 din 23 martie 2017, pârâtul Plămădeală Vadim a decedat la 16 martie 2017, succesorul acestuia fiind Elena Plămădeală, potrivit certificatului de moștenitor legal nr.7317 din 05 octombrie 2017 (f.d.45).

Tot din actele cauzei se atestă că la 07 aprilie 2017 copia dispozitivului hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău a fost primit de Plămădeală Roman, conform cererii acestuia (f.d.41), care din declarațiile Elenei Plămădeală este fiul acesteia.

La 30 noiembrie 2017, avocatul Găină Natalia în interesele Elenei Plămădeală a depus apel împotriva hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, solicitând admiterea apelantei în calitate de succesor în drepturi al pârâtului Plămădeală Vadim, repunerea cererii de apel în termen, casarea hotărârii primei instanțe cu remiterea cauzei la rejudecare.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii incapabili și pentru cei limitați în capacitatea de exercițiu sau pentru cei dispăruți fără veste termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin.(1)-(4) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

Astfel, Colegiul apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel precum că cererea de apel a fost depusă peste 1277 zile de la data pronunțării dispozitivului instanței de fond de către succesorul în drepturi al pârâtului Plămădeală Vadim ca urmare a decesului acestuia la 16 martie 2017.

Totodată, Colegiul remarcă că Plămădeală Vadim nu și-a realizat pe parcursul vieții, respectiv pe parcursul a 1018 zile de la pronunțarea dispozitivului hotărârii instanței de fond, dreptul de contestare cu apel a acesteia.

Or, Colegiul conchide că faptul pronunțării dispozitivului hotărârii instanței de fond în absența pârâtului Plămădeală Vadim nu constituie un temei suficient pentru repunerea apelului în termen în contextul în care pe parcursul perioadei indicate mai sus pârâtul nu a manifestat diligență în vederea informării cu privire la soluția adoptată de instanță în privința sa, deși cunoștea despre existența prezentei cauze.

Mai mult ca atât, în contextul în care trimiterile poștale remise de instanță în adresa pârâtului se returnau cu mențiunea că acesta este plecat peste hotare, respectiv cel puțin o rudă a acestuia care a informat colaboratorul poștal despre faptul plecării lui Plămădeală Vadim peste hotare, iar pârâtul, contrar obligației prevăzute de art. 107

CPC, nu a informat instanța despre adresa sa actuală la care urmează să-i fie remise actele de procedură.

Colegiul relevă că argumentul avocatului Natalia Găină în interesele recurenteii Elena Plămădeală precum că la 05 octombrie 2017 notarul i-a eliberat Elenei Plămădeală certificatul de moștenitor legal, iar la 18 octombrie 2017 a aflat de la organul cadastral despre litigiul în cauză, este neântemeiat.

Or, nerealizarea de către defunctul Plămădeală Vadim a dreptului de atac până la decesul acestuia, deși o astfel de posibilitate a existat, inclusiv ca urmare a informării în caz de manifestare a diligenței și buneii –credințe despre finalitatea prezentului dosar, denotă netemeinicia cerinței avocatului Natalia Găină în interesele recurenteii Elena Plămădeală de repunere în termen a cererii de apel, deoarece predecesorul Plămădeală Vadim nu și-a manifestat până la data decesului intenția de contestare a hotărârii din 03 iunie 2014 a Judecătoriei Centru, mun. Chișinău.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că repunerea apelului în termenul de atac în circumstanțele indicate mai sus este contrară principiului securității raporturilor juridice, inclusiv pe motiv că temeiurile legale instituite de art. 116 CPC nu sunt aplicabile speței în privința apelantei, deoarece din dispozițiile art. 70 alin. (2) CPC reiese că inacțiunea predecesorului acesteia în vederea contestării hotărârii primei instanțe sunt opozabile Elenei Plămădeală, aceasta suportând și efectele inacțiunii persoanei îndreptățite de a depune apelul în termenul stabilit de lege.

Subsecvent, Colegiul constată că nevalorificarea drepturilor procedurale de către Plămădeală Elena în termenul stabilit, nu poate fi calificată ca o îngădire a accesului la justiție, garantat de art. 20 al Constituției Republicii Moldova, art. 5 Cod de procedură civilă. Respectiv, nu poate fi pusă pe seama instanțelor de judecată îngădirea accesului la justiție, în condițiile când apelanta a ignorat prevederile legale.

Colegiul notează că, unul din aspectele preeminenței dreptului, rezultând din jurisprudența CtEDO, este principiul securității raporturilor juridice.

Or, CtEDO statuează că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac (Ponomaryov vs Ucraina, hotărârea din 03 aprilie 2008).

În atare circumstanțe, instanța de recurs relevă că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel ca fiind tardiv, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale, având în vedere și obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) Cod de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecării, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

Colegiul precizează că, circumstanțele expuse de avocatul Natalia Găină în interesele recurenteii Elena Plămădeală nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat, în condițiile când instanța de apel s-a conformat prevederilor legale la restituirea cererii de apel, or, participanții la proces

urmează să-și valorifice drepturile garantate de lege în termenul stabilit, aspect specific și speței.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este întemeiată, iar argumentele invocate de către avocatul Natalia Găină în interesele recurentei Elena Plămădeală nu sunt justificate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat, cu menținerea încheierii instanței de apel din 28 februarie 2018.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Natalia Găină în interesele recurentei Elena Plămădeală.

Se menține încheierea din 28 februarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihalachi Iurie împotriva lui Plămădeală Vadim cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător

Oleg Sternioală

Judecători

Mariana Pitic

Iurie Bejenaru